



Monsieur Claude Wiseler
Präsident vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 30. Januar 2026

Här Präsident,

sou wéi den Artikel 81 vum Chambersreglement et virgesäit, biede mir lech, dës **dréngend** parlamentaresch Fro un d'Madamm Ministesch fir Gesondheet, an d'Madamm Minisesch fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau weiderzeleeden.

Enger rezenter Etüd vum Pesticide Action Network Euope (PAN Europe) warnt datt 90% vun de konventionellen Äppel aus Europa laut EU-Virschrëften net fir Kanner ënner 3 Joer gëeegent sinn. Ënnert de 59 Prouwen op déi sech d'Etüd baséiert waren och 3 positiv Prouwen aus Lëtzebuerg dobäi. Am nämlechte Rapport warnt PAN Europe virun der Gefor déi vu Pestizid Cocktails ausgeet. D'Mëschchen vu verschiddene Sprëtzméttel kënnen op onerwaarten Aart a Weise matenee reagéieren an Niewewierkungen op d'Entwécklung vu virun allem Kanner hunn.

An deem Kontext wéilte mir folgend Froe stellen:

- Wéi evaluéiert d'Regierung d'Gesondheitsrisike, besonnesch fir kleng Kanner, am Kader vun enger laangfristeger Expositioun un *Pestizid-Cocktails*, déi an der Etüd ervirgehewe gouf?
- Ënnersicht d'ALVA oder soss eng Lëtzebuerger Autoritéit d'Toxicitéit vun esou genannten „Pestizid Cocktails“?
- Wéi eng Pestizide ginn zu Lëtzebuerg am heefegste matenee benotzt? A ginn et Mëschunge vu Pestiziden déi net zougeloooss sinn?
- Wéi eng Moossname plangt d'Regierung, fir d'Belaaschtung duerch Pestizidrëckstänn an Uebst a weidere Liewensméttel ze reduzéieren?
- Ginn et konkret Initiativen, fir d'Eltere wéi och d'Crèche, Spideeler an Altersheemer besser ze informéieren a z'ënnerstëtze bezüglech der Wiel vu gesonden a manner belasteschten Uebst an Liewensméttelproduiten?

Mat déiwem Respekt,



Claire Delcourt
Deputéiert



Ben Polidori
Députéierten



Gemeinsam Äntwert vun der Ministesch fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau an der Ministesch fir Gesondheet a sozial Sécherheet op d'parlamentaresch Fro n°3575 vum 30. Januar 2026 vun den éierewäerten Deputéierten Claire Delcourt a Ben Polidori

- **Wéi evaluéiert d'Regierung d'Gesondheitsrisike, besonnesch fir kleng Kanner, am Kader vun enger laangfristeger Expositioun un Pestizid-Cocktails, déi an der Etüd ervirgehewe gouf?**

D'Regierung baséiert sech op déi an der EU zougeloosse Réckstänn vu Planzeschutzmëttel, déi och zu Lëtzebuerg strikt iwwerwaacht ginn. Déi offiziell Analysen hunn an de leschte 15 Joer keng Iwwerschreidung vun dëse Limite bei Äppel erginn (eng Äppelprouf - net aus Lëtzebuerg - war net konform wéinst enger ze héijer Belaaschtung mat Triadimenol am Joer 2010). D'Autoritéiten ënnersträichen, datt di Grenzwäerter keng toxikologesch Referenzwäerter sin, mee op Basis vun enger gudder landwirtschaftlecher Praxis erstallt ginn (GAP – good agricultural practice). Eng Iwwerschreidung vun dëse Limite géif also na net onbedéngt bedeuten, dass e Risiko fir d'Gesondheet besteet. Liewensmëttel déi den EU-Normen entspreche kënnen ouni Risiko konsuméiert ginn.

D'Thema vum kumulative Cocktail-Effekt vu Réckstänn – besonnesch fir kleng Kanner – ass eng wëssenschaftlech Erausforderung, déi op EU-Niveau nach net komplett ofgedeckt ass. Lëtzebuerg ënnerstëtzt dowéinst di weider Entwécklung vum transparenten a wëssenschaftlech fundéierte Methoden, fir d'Gesondheet vun de vulnérabelste Gruppen nach besser ze informéieren an ze schützen.

- **Ënnersicht d'ALVA oder soss eng Lëtzebuerger Autoritéit d'Toxicitéit vun esou genannten „Pestizid Cocktails“?**

Zu Lëtzebuerg gëtt et keen nationaalt Risikobewertungsinstitut, wéi zum Beispill an Däitschland (BfR) oder an Holland (RIVM). Lëtzebuerg orientéiert sech also haaptsächlech un den Etüd vum der EFSA. An Europa féiert d'EFSA zanter Jore kumulativ Risikobewäertungen duerch, déi gemeinsam Wierkmechanismen an additiv Effekter berücksichtegen an als Referenz fir all europäesch Liewensmëttelautoritéiten déngen. D'Methodologie muss och esou ugepasst ginn, datt si fir eng progressiv Notzung am Kader vum Risikomanagement géeegeant ass. Dëse Projet gëtt vu Lëtzebuerg an den Aarbechtsgruppen zu Bréissel mat suivéiert.

- **Wéi eng Pestizide ginn zu Lëtzebuerg am heefegste matenee benotzt? A ginn et Mëschunge vu Pestiziden déi net zougelooss sinn?**

Am SER ginn op Basis vu Buchführungsdonnéeën (d.h.: akaafte Produit & Quantitéit, Zäitpunkt vum Akaf, Stock, gesprëtzte Kultur & ha), Schätzunge gemaach vun de Wierkstoffe déi op eng jeeweileg Kultur ausbruecht gi sinn. Et ginn awer keng Informatiounen wéi, zu wéi engem genauen Zäitpunkt oder iwwert di eenzel Parzellen op déi e Produit ausbruecht ginn ass. Dofir ass keng Ausso méiglech wéi eng Pestizide matenee benotzt ginn.

Bei bestëmmte Wierkstoffe ass an de jeeweilege Sprëtzmëttelzouloossungen virgeschriwwen, datt de Wierkstoff just maximal eemol – oder eng aner definéiert Heefegkeet oder Quantitéit - op der nämmlecher Fläch oder Kultur dierf benotzt ginn. Doduerch kënn Mëschunge vun dëse Sprëtzmëttel indirekt verbuede sinn. De Grond heifir ass net de Konsumenteschutz mee z.B. de Schutz vun der Ëmwelt.

- **Wéi eng Moossname plangt d'Regierung, fir d'Belaaschtung duerch Pestizidréckstänn an Uebst a weidere Liewensmëttel ze reduzéieren?**

D'Regierung ass à priori ëmmer en faveur d'Grenzwäerter fir Réckstänn vu Planzeschutzmëttel an de Liewensmëttel ze senken. Dëst passéiert an den entspriechenden Aarbechtsgruppen zu Bréissel.

Ausserdeem gëtt et op nationalem Niveau zum Beispill d'Förderung vum integréierte Planzeschutz a Subventionsprogrammer fir e reduzéierte Gebrauch vu Planzeschutzmëttelen.

Hei gëllt och ze bemierken dass zum Beispill am Uebstbau am Joer 2024 insgesamt 89 vun 198 Hektar Flächen ouni den Asaz vu Fungiziden an Insektizide bewirtschaft – dat entsprécht bal der Hallschent vun der gesamter Uebstbaufläch.

Zousätzlech ass zanter 2016 den Asaz vu Planzeschutzmëttelen an der lëtzebuergescher Landwirtschaft insgesamt ëm méi wéi 50 % reduzéiert ginn.

- **Ginn et konkret Initiativen, fir d'Eltere wéi och d'Crëchen, Spideeler an Altersheemer besser ze informéieren a z'ënnerstëtze bezüglech der Wiel vu gesonden a manner belasteschten Uebst an Liewensmëttelproduiten?**

Uebst a Geméis, dat am Aklang mat der gülteger europäescher an nationaler Legislatioun op de Marché bruecht gëtt, gëllt per Definitioun als sécher a fërderlech fir d'Gesondheet. Déi obligatoresch Etikettéierung vu Liewensmëttel stellt sécher, datt Konsumenten iwwer all relevant Informatiounen verfügen, fir e fundéierten a bewossten Choix ze treffen, dee mat hiren individuelle Präferenzen an Liewensbedingungen iwwereneestëmmt.

Et ass ubruecht, d'Belaaschtung mat Pestiziden duerch Liewensmëttel besonnesch während der Schwangerschaft an an der fréier Kandheet esou wäit wéi méiglech ze limitéieren, fir eng optimal Gesondheitsentwécklung an dëser wichteger Liewensphas ze ënnerstëtzen.

D'Gesondheitsdirektioun informéiert d'Populatioun zu dësem Thema iwwer verschidde Guiden a Broschüren, ënner anerem :

- An der Informatiounssektioun vum Carnet de maternité¹,
- Am Guide fir Crëchen, deen de Moment finaliséiert gëtt,
- Souwéi an der Campagne „1000 premiers jours“, déi aktuell ausgeschafft gëtt.

Lëtzebuerg, den 3. Mäerz 2026

(s.) Martine HANSEN

Ministesch fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau

¹ <https://santeseu.public.lu/dam-assets/fr/publications/c/carnet-maternite-2022/carnetdematernite-partie-informations.pdf>